

Biți de configurare și pini de uz general

Obiective

- Înțelegerea rolului biților de configurare și a modului în care aceștia pot fi setați;
- Înțelegerea modului de lucru cu pini de uz general, setați ca intrări sau ieșiri; familiarizarea cu regiștrii de control TRISB, PORTB și LATB.

1. Bitii de configurare

Înainte de a începe programarea unui microcontroller, este necesar să se stabilească condițiile de funcționare ale microcontrollerului. Printre aceste condiții se pot enumera: definirea ceasului, viteza de execuție a instrucțiunilor, sursa de ceas, protecția împotriva executării unor parti gresite de program etc.

Configurarea microcontroller-ului DSPIC33FJ32MC302

Configurarea bitilor se poate face in 2 moduri:

- direct din softul MPLAB IDE
- in codul sursa

Avantajul configurării in codul sursa este acela ca informatia se pastreaza, programul putand fi rulat de pe orice calculator.

Printre regiștrii importanti in configurarea microcontrolerului putem enumara :

- **FBS (Boot Code Segment Configuration Register)**
- **FGS (General Code Segment Configuration Register)**
- **FOSCSEL (Oscillator Source Selection Register)**
- **FOSC (Oscillator Selection Configuration Bits Register)**
- **FWDT (Watchdog Timer Configuration Register)**

Adresa	Nume	Bit 7	Bit 6	Bit 5	Bit 4	Bit 3	Bit 2	Bit 1	Bit 0
0xF80000	FBS	RBS<1:0>		—	—	BSS<2:0>		BWRP	
0xF80004	FGS	—	—	—	—	—	GSS<1:0>		GWRP
0xF80006	FOSCSEL	IESO	—	—	—	—	FNOSC<2:0>		

0xF80008	FOSC	FCKSM <1:0>	IOL1WAY	—	—	OSCIOFNC	POSCMD<1:0>
0xF8000A	FWDT	FWDTEN	WINDIS	—	WDTPRE	WDTPOST<3:0>	

a. Registrul FBS

Cu ajutorul acestui registru putem configura marimea memoriei program, marimea memoriei RAM, dar si securitatea memoriei program.

BWRB - Memoria program este:

1 = Neprotejata(poate si scrisa).

0 = Protejata (asemenea unui boot loader).

BSS<2:0> - Marimea memoriei program:

X11 = Fara memorie program.

- Marimea este de 1K.

110 = Securitate standard; memoria program se termina la adresa 0x0007FE.

010 = Securitate ridicata; memoria program se termina la adresa 0x0007FE.

- Marimea este de 4K.

101 = Securitate standard; memoria program se termina la adresa 0x001FFE.

001 = Securitate ridicata; memoria program se termina la adresa 0x001FFE.

- Marimea este de 8K.

100 = Securitate standard; memoria program se termina la adresa 0x003FFE.

000 = Securitate ridicata; memoria program se termina la adresa 0x003FFE.

RBS<1:0> - Marimea memoriei RAM.

11 = Nu este definita.

10 = Memorie RAM de 128 bytes.

01 = Memorie RAM de 256 bytes.

00 = Memorie RAM de 1024 bytes.

b. Registrul FGS

Acest registru poate si configurat pentru a oferi protectie la scrierea programului.

GSS<1:0> - Protectia segmentului general de cod

11 = Fara protectia programului.

10 = Securitate standard.

0x = Securitate ridicata.

GWRP - Protectia programului la scriere

1 = Programul este neprotejat la scriere.

0 = Programul este proteja la scriere.

c. Registrul FOSCSEL

Acest registru poate fi configurat pentru a alege tipul oscilatorului (intern, extern, secundar).

IESO - Bitul de configurare si selectie al oscilatorului sursa

1 = Pornire cu FRC, apoi trecere automata pe oscilatorul selectat.

0 = Pornire directa cu oscilatorul selectat.

FNOSC<2:0> - Selectia oscilatorului implicit

111 = Oscilator intern Fast RC (FRC) cu postscaler.

110 = Oscilator intern Fast RC (FRC) cu frecventa cristalului de quartz /16.

101 = Oscilator LPRC (low power).

100 = Oscilator secundar LP.

011 = Oscilator primar cu PLL(XT , HS , EC).

010 = Oscilator primar (XT , HS , EC).

001 = Oscilator intern Fast RC (FRC) cu PLL.

000 = Oscilator FRC.

Oscilatorul intern FRC functioneaza normal cu frecventa cristalului de quartz la 7.37MHz. Aceasta poate fi divizata pe o scala de la 1:2 la 1:256 folosind bitul **FRCDIV**.

Oscilatorul primar poate folosi urmatoarele sursa de ceas:

- Cristal de quartz (XT) cu frecventa intre 3-7 MHz conectat la pinii OSC1 si OSC2. Oscilatorul XT este conceput pentru a oferi un compromis intre o performanta la frecventa ridicata si un consum modest de energie.
- Cristal de quartz (HS) cu frecventa intre 10-40MHz conectat la pinii OSC1 si OSC2. Oscilatorul HS este conceput pentru a oferi beneficiu maxim. Este aproximativ de 5 ori mai profitabil decat un oscilator XT din punct de vedere al performantelor.
- Sursa de ceas externa legata direct la pinul OSC1.

Oscilatorul secundar LP (Low Power) este conceput pentru puteri mici si foloseste un cristal de quartz de 32.768 kHz. Este conectat la pinii SOSCI si SOSCO.

d. Registrul FOSC

FCKSM<1:0> - Modul comutarii ceasului

1X = Comutarea ceasului dezactivata, Fail-Safe Clock, Monitor dezactivat.

01 = Comutarea ceasului activata Fail-Safe Clock, Monitor dezactivat.

00 = Comutarea ceasului activata Fail-Safe Clock, Monitor activat.

IOL1WAY - Bit configurare periferice

1 = Permite o singura reconfigurare.

0 = Permite mai multe reconfigurari.

OSCIOFNC - Functia pinului OSC2 (exceptie in modurile XT si HS)

1 = OSC2 clock-output.

0 = cu scop genera digital I/O.

POSCMD<1:0> - Modul oscilatorului primar

11 = Oscilator primar dezactivat.

10 = Mod oscillator HS.

01 = Mod oscillator XT.
00 = Mod EC (external clock).

e. Registrul FWDT

FWDTEN - Bit de activare watchdog timer

1 = watchdog timer mereu activat.
0 = watchdog timer activat sau dezactivat prin soft.

WINDIS - Bit de activare a watchdog timer window

1 = Mod de functionare in non-window.
0 = Mod de functionare in window.

WDTPRE - Watchdog timer prescaler

1 = 1:128
0 = 1:32

WDTPOST<3:0> - Watchdog timer postscaler

1111 = 1:32,768
1110 = 1:16,384
0001 = 1:2
0000 = 1:1

2. Pini de uz general

Capsula dsPIC-ului 33FJ32MC302 are 28 de pini insa acest dsPIC contine numeroase periferice (printre care se numara convertoare A/D, comparatoare, module de generare semnale PWM, module de comunicatie seriala etc.) acesta fiind motivul pentru care functiile pe pini dsPIC-ului sunt multiplexate adica pe langa functia de intrare/iesire paralelă, pini de port mai pot avea si alte functii aditionale. De la aceasta regula fac exceptie pini Vdd, Vss, MCLR, CLKI si OSC1. Toate porturile dsPIC-ului prezinta intrari de tip "Trigger Schmitt" ce sporesc imunitatea la zgomote.

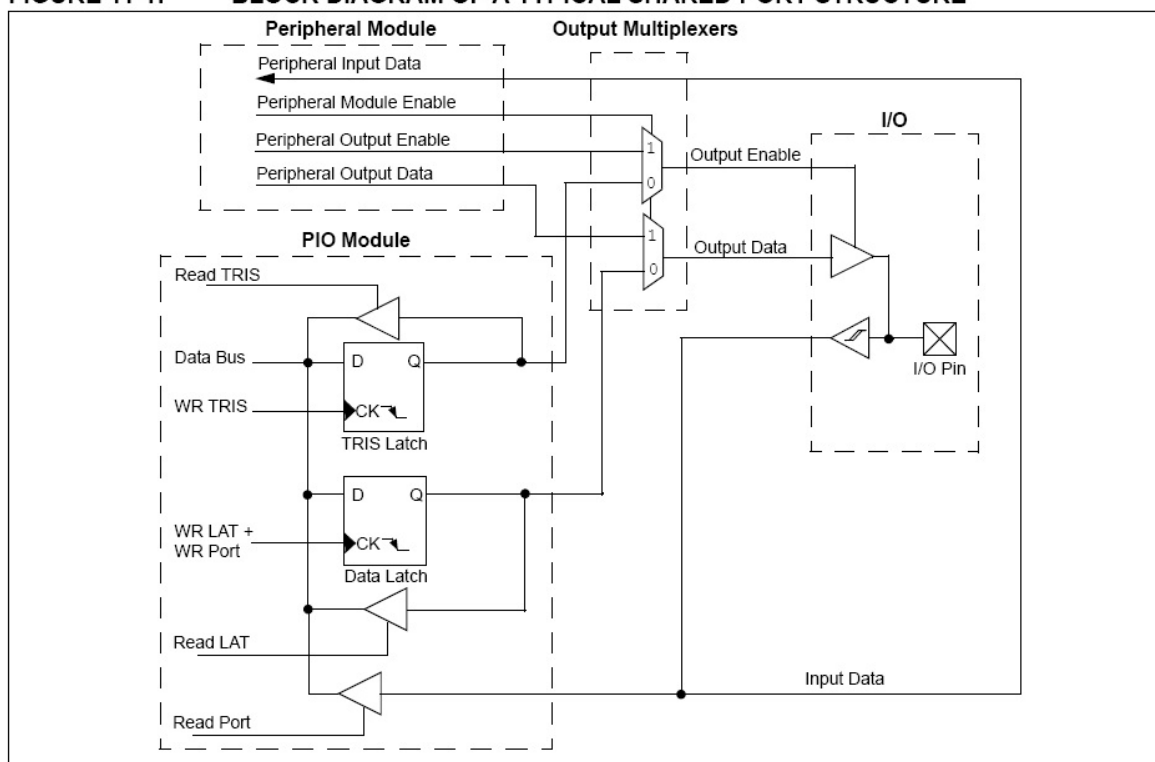
Aceasta versiune de dsPIC prezinta 2 porturi I/O, **PORTA** avand 5 pini (RA0-RA4) si **PORTB** ce are 16 pini (RB0-RB15). In general un port ai carui pini sunt impartiti si cu alte periferice este subordonat respectivului periferic adica activarea functiilor periferice este prioritară si deconectează pinul respectiv de la structura paralelă de intrare/iesire, comutând iesirea. Semnalele de date si control ale perifericelor sunt duse la niste multiplexoare prin intermediul acestora selectandu-se care dintre periferic sau portul I/O are dreptul de a folosi pinul respectiv.

Logica hardware intalnita pt fiecare pin de intrare/iesire reflecta multiplexarea functiilor pe pini dsPIC-ului si nu este transparenta pentru programatorul microcontrolerului si de aceea explicatiile legate de figura de mai jos au caracter doar informativ.

In figura se poate observa ca multiplexoarele „aleg” semnalul de control si semnalul de data al pinului I/O. Se poate observa ca semnalul de control al pinului este fie valoarea memorata in latchul TRIS fie semnalul numit Peripheral Output Enable in functie de valoarea semnalului Peripheral Module Enable. Acelasi lucru se intampla si in cazul semnalului de data al pinului cand este selectat unul dintre semnalele Peripheral Output Data si valoarea din Data latch.

In cazul in care se doreste folosirea perifericului valoarea semnalului Peripheral Module Enable fiind semnal de selectie pt multiplexoare face ca semnalele Output Enable si Output Data sa fie de fapt semnalele Peripheral Output Enable si Peripheral Output Data. In caz contrar, adica atunci cand perifericul nu este activate, semnalele Output Enable si Output Data devin valorile memorate in TRIS latch si DATA latch.

FIGURE 11-1: BLOCK DIAGRAM OF A TYPICAL SHARED PORT STRUCTURE

În cazul în care un periferic activ folosește un pin pentru ieșire acesta poate fi doar citit ca și pin al unui port I/O caz în care valoarea returnată este valoarea logică scoasă pe pinul respectiv de către periferic. În cazul în care perifericul activ nu folosește respectivul pin ca ieșire acest pin poate fi citit dar și scris de către un port.

Funcționarea fiecărui pin, independentă de restul pinilor din porturile I/O este configurată folosindu-se trei registre. Aceste registre sunt **TRISA**, **PORTA** și **LATA** pentru primul port ce are 5 pini și respectiv **TRISB**, **PORTB** și **LATB** pentru cel de-al doilea port ce are 16 pini. Valoarea din registrul **TRISX** determină sensul de transmitere a datelor pe **PORTX**. Pinii ce au ca valoare corespunzătoare în registrul **TRISX** 1 logic sunt configurați ca pini de intrare iar cei care au ca valoare corespunzătoare 0 sunt configurați ca pini de ieșire. După un reset toți pinii sunt setați ca intrări, în registrul **TRISX** introducându-se automat valoarea 0xFFFF.

Exemplu: Dacă în registrul **TRISA** este memorată valoarea 01011 (valoare binară) atunci pinii RA0 și RA2 sunt configurați ca ieșiri iar pinii RA1, RA3 și RA4 sunt configurați ca intrări.

Registrele **LATA** și **LATB** sunt formate efectiv din latch-urile de date (**DATA latch**) a fiecărui port corespunzător. Citirea acestor registre are ca rezultat ultima valoarea scoasă pe port față de citirea lui **PORTX** când valoarea rezultată este dată de nivelul tensiunii scoase pe pinii portului ce poate fi și rezultatul folosirii acestora de către periferice. Scrierea în registrele **LATX** are același efect ca și scrierea în **PORTX** adică înscrierea în **DATA latch**-uri a valorilor corespunzătoare.

În plus unui pin pot fi configurați individual ca ieșiri cu drenă deschisă (**open-drain**). Acest lucru este controlat folosindu-se registrul **ODCX** ce este valabil pt fiecare port. Bitii setați din acest registru permit pinilor corespunzători să poată fi folosiți ca ieșiri cu drenă deschisă. Ieșirile cu drenă deschisă permit furnizarea de tensiuni mai mari decât **Vdd** folosindu-se în exterior rezistențe de fixare.

TABLE 4-32: PORTA REGISTER MAP FOR dsPIC33FJ128MC202/802, dsPIC33FJ64MC202/802 AND dsPIC33FJ32MC302

File Name	Addr	Bit 15	Bit 14	Bit 13	Bit 12	Bit 11	Bit 10	Bit 9	Bit 8	Bit 7	Bit 6	Bit 5	Bit 4	Bit 3	Bit 2	Bit 1	Bit 0	All Resets
TRISA	02C0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	TRISA4	TRISA3	TRISA2	TRISA1	TRISA0	079F
PORTA	02C2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	RA4	RA3	RA2	RA1	RA0	XXXXX
LATA	02C4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	LATA4	LATA3	LATA2	LATA1	LATA0	XXXXX
ODCA	02C6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0000

Legend: x = unknown value on Reset, — = unimplemented, read as '0'. Reset values are shown in hexadecimal.

TABLE 4-34: PORTB REGISTER MAP

File Name	Addr	Bit 15	Bit 14	Bit 13	Bit 12	Bit 11	Bit 10	Bit 9	Bit 8	Bit 7	Bit 6	Bit 5	Bit 4	Bit 3	Bit 2	Bit 1	Bit 0	All Resets
TRISB	02C8	TRISB15	TRISB14	TRISB13	TRISB12	TRISB11	TRISB10	TRISB9	TRISB8	TRISB7	TRISB6	TRISB5	TRISB4	TRISB3	TRISB2	TRISB1	TRISB0	FFFF
PORTB	02CA	RB15	RB14	RB13	RB12	RB11	RB10	RB9	RB8	RB7	RB6	RB5	RB4	RB3	RB2	RB1	RB0	XXXXX
LATB	02CC	LATB15	LATB14	LATB13	LATB12	LATB11	LATB10	LATB9	LATB8	LATB7	LATB6	LATB5	LATB4	LATB3	LATB2	LATB1	LATB0	XXXXX
ODCB	02CE	—	—	—	—	ODCB11	ODCB10	ODCB9	ODCB8	ODCB7	ODCB6	ODCB5	—	—	—	—	—	0000

Legend: x = unknown value on Reset, — = unimplemented, read as '0'. Reset values are shown in hexadecimal.

O parte dintre pinii dsPIC-ului au si functii de intrari analogice (ANX). Configurarea pinilor ce suporta aceasta facilitate este realizata cu ajutorul registrelor **TRISX** si **AD1PCFGL**. Acesti pini coincid cu pinii RA0, RA1, RB0, RB1, RB2 si RB3.

Pentru a folosi un pin ca si intrare analogica trebuie ca acesta sa fie setat prin intermediul lui TRISX ca intrare iar bitul corespunzator din AD1PCFGL sa fie 0. Daca pinul respectiv este configurat ca iesirea va scoate nivelul de tensiune pentru 0 sau 1 logic. Valoarea predefinita din registrul **AD1PCFGL** este 0x0000, **deci pinii ce suporta aceasta functie in mod implicit sunt configurati ca intrari analogice** si deci trebuie configurati explicit prin program ca intrari/iesiri digitate daca se doreste functionarea in acest regim. Daca se citeste valoarea unui port pinii configurati ca intrari analogice sunt cititi ca 0 logic.

In cazul programelor in care se citesc si scriu valori pe porturi trebuie tinut cont de faptul ca schimbarea sensului datelor pe un port sau scrierea datelor de pe un port urmata de citirea aceluasi port se pot face doar cu un delay de 1 ciclu intre operatii. Acest delay poate fi obtinut folosindu-se o instructiune NOP.

Exemplu:

```
MOV      0xFF00, W0 ;configurarea bitilor PORTB<15:8> ca intrari
MOV      W0, TRISBB ; si a bitilor PORTB<7:0> ca iesiri
NOP                               ; Delay de un ciclu
btss     PORTB, #13 ; urmatoarea instructiune
```

3. Exemple de cod ce folosesc bitii de configurare si pini de uz general

Exemplul 1:

(aplicatie ce aprinde pe rand unul dintre cele 4 leduri de pe placa)

```
#include "p33Fxxxx.h"

_FWDT(FWDTEN_OFF);

void delay(unsigned int t)
{
    unsigned int x;
    unsigned int i;
    for(i=0; i<650; i++)
        for(x=0; x<t; x++);
}
```

```

int main(void)
{
    TRISB = 0x0000;
    PORTB = 0x0000;

    while(1)
    {
        PORTB=0x7000;
        delay(615);
        PORTB=0xB000;
        delay(615);
        PORTB=0xD000;
        delay(615);
        PORTB=0xE000;
        delay(615);
    }
    return 0;
}

```

Problema propusa:

Sa se realizeze un program in asa fel incat secventa de la Ex1 sa fie afisata pe led-uri la apasarea butonului in felul urmator: daca se apasa si se elibereaza butonul led-ul aprins sa se mute cu o pozitie iar daca este tinut apasat secventa sa ruleze ca la ex1 pana la eliberarea butonului.

Se pot incerca variatii pe acelasi program de genul schimbarii secventei afisate in urma apasarii butonului.